

ИВАЙЛО

Народът бѣше трѣгналъ следъ него. Никой не се питаше, отъ кѣде бѣше дошълъ този простъ овчаръ, който денемъ обикаляше селата и проповѣдваше противъ властта на гъркинята царица Мария, а нощемъ разговаряше съ видения. Свети Димитъръ му се явяваше и го напѣтваше. И на следния день той отново събираше хората, разказваше имъ за своитѣ разговори, повеждаше тѣлпи следъ себе си и заплашваше господството на непълнолѣтния царъ Михаила и на майка му, царица Мария, която се бѣше обкрѣжила отъ слабохарактерни и властолюбиви боляри. За властъ и почести много отъ боляритѣ служеха на Мария, безъ да държатъ смѣтка, че тя водѣше страната къмъ гибель и неволно подготвяше поробването на българитѣ. Византийци и татари заплашваха страната, но кой щѣше да поведе бойцитѣ? Царъ Михаилъ бѣше дете. А майка му се грижеше повече да запази своето лично господство, отколкото да запази страната отъ разорение и робство.

Ивайло се появи въ учрено време. Всички вѣрваха на думитѣ му и очакваха отъ него избавление. И когато той достигна до стеницѣ на Търново, следванъ отъ вѣоръженъ народъ, подпомогнатъ и отъ недоволнитѣ боляри, Мария се сепна. Той бѣше силенъ. Следъ него имаше народъ. А тя бѣше сама, заобиколена отъ велможи и боляри, които всѣки моментъ можеха да бѣднатъ срещу нея, щомъ като разбератъ, че тя нѣма да има повече властъ и сила.

Презъ нощта царицата не мигна. Неспokoйно се разхождаше изъ стаята си. А долу, около стеницѣ на Царевецъ се чуваха виковетѣ и пѣснитѣ на людетѣ, съ които Ивайло на заранъта щѣше да навлѣзе въ престолния градъ. Тѣхнитѣ викове се забиваха въ сърцето ѝ като огнени стрели.

— Господи, какво ще стане съ мене и детето? — тревожно се питаше младата жена. — Този овчаръ не знае милость. Той ще погуби и двамата ни.

Въ очитѣ на Мария блѣснаха скрити пламъци. Тѣмна мисль пробѣгна въ главата.

На другия день градскитѣ порти на Търново се разтвориха и людетѣ на Ивайло влѣзнаха въ града, посрещнати отъ

радостни викове. Отъ Царевецъ слѣзоха на охранени коне боляри и тѣлохранители, за да посрещнатъ новия царъ на българитѣ.

Ивайло яздѣше на бѣлъ конь, следванъ отъ безбройни редици.

Единъ отъ боляритѣ скочи отъ коня си, поклони се ниско предъ Ивайло и тържествено проговори:

— Желаний и очакваний царю нашъ, царица Мария ни изпрати да ти съобщимъ, че тя те очаква въ двореца.

Ивайло се смути. Царицата го очаквала. Дали това не е примка?

Но неговото юначо сърдце не се плашеше отъ нищо. И той подкара коня си къмъ разтворенитѣ порти на Царевецъ.

Мария го посрещна въ тронната зала съ усмивка на уста. Тя му подаде бѣлата си и мека рѣка, поведе го къмъ трона и съ дълбокъ поклонъ му каза:

— Ивайло, отъ днесъ ти си царъ на българитѣ. Азъ съмъ готова да стана твоя жена, за да ти помогна да се качишъ на царския тронъ. Защото само мъже отъ царски родъ или оженени за царици, могатъ да стоятъ върху този тронъ.

Хубостъта на Мария и нейнитѣ топли думи забъркаха ума на Ивайло. Той бѣше достигналъ вече до трона, който Свети Димитъръ му предказваше. Да се откаже ли отъ предложението на Мария или да го приеме? Наоколо му имаше само боляри и царедворци. Неговитѣ вѣрни люде стояха вѣнъ и викаха радостно:

— Да живѣе Ивайло, да живѣе новиятъ царъ на българитѣ!

Той разбра, че нѣмаше връщане. И подаде рѣка на Мария.

— Приемамъ предложението ти, царице!

Върху устнитѣ на Мария отново цѣфна усмивка. Тя победи. Ивайло не е вече опасенъ. Той ще бѣде напълно въ нейна властъ.

Но сѣдбата бѣше отредила на Ивайло по-друга участь. Скоро следъ това той трѣбваше да поведе войски срещу татаритѣ, които бѣха нахлули отъ северъ и заплашваха да поробятъ страната.

Въ люта битка татаритѣ плениха Ивайло и го убиха.

Георги Крънзовъ

САМО НА ПРЕДПЛАТИЛИТѢ абунаментата си до 15. XII. т. г. ще се даде безплатна книжка-премия

СКРЪБЪТА НА ЗЛАТНАТА ЯБЪЛКА

Нѣколко години наредъ крѣхката фиданка събира жизнени сокове изъ земната грѣдъ и се готвѣше презъ зимния си сънъ да даде първия си плодъ. Пролѣтния вѣтъръ лѣхна. Дрѣвчето бързо подаде мѣхести листа. Следъ тѣхъ като вълшебни бѣли камбанки, обагренни съ нѣженъ розовъ цвѣтъ, увиснаха и се разтвориха безбройни цвѣтове. Тѣхниятъ аромат привлѣче работнитѣ пчелици и тѣ неуморно прелитаха отъ цвѣтъ на цвѣтъ, опрашваха ги и тихо напѣваха съ крилцата си. Денемъ слънцето галѣше златната ябълка, а вечеръ луната ѝ изпрашаше бисерни капчици роса. Сутринтъ блѣствѣха съ седемтѣхъ цвѣта на небесната дѣга. А когато нѣкое пѣстро птиче запѣше срѣдъ нейнитѣ клони, тя се чувствуваше най-щастливото дрѣвче на земята...

Златната ябълка растѣше въ плоднѣ градина, обградена съ бодлива тель. А насреща въ една бедна кѣща живѣеше Мишо.

Лѣтото мина. Доиде есенъта. Нейнитѣ ябълки наистина бѣха златни. Често пазачътъ се спираше подъ нея, откъсваше по нѣкоя ябълка и съ видимо удоволствие захапваше вкусния плодъ.

Единъ день автомобилъ забрѣмча край оградата. Изъ него изкочиха две момченца. Влѣзнаха въ градината, огледаха я и бързо се втурнаха къмъ златната ябълка. Пазачътъ ги гледаше любезно, защото бѣха деца на неговия господаръ. Тѣ за мигъ се покачиха на дрѣвото, кѣсаха ябълки, отхапваха отъ тѣхъ и съ пренебрежение ги хвърляха на земята. Ябълката трепна. Дожалъ ѝ, че съ нейнитѣ свидни

МОЙТА РОДНА КѢЩА В. П. Нешевъ

Умѣрено

1. Между стари - тѣ дѣрве-та, подъ клонати кру-ши,
Кѣщичката ни на-пе-та ни-сичко се гу-ши.

Тя е скромна, тя е бедна — сиротинка сѣща, може би е най-последна — мойта родна кѣща.

Съ мѣничкитѣ два прозора и вратата низка, съсъ градината и двора — колко ми е близка!

Който иска нека има даже и палати, съ нашта кѣщичка любима ние сме богати.

Въ нея съ мама, съ моя татко азъ щастливъ живѣя, днитѣ ми гекатъ благатко, радостъ тукъ ме грѣе.

Трайко Симеоновъ

МАГАРЕ И ВЪЛКЪ

басня

Едно магаре видѣло край гѣста гора хубави трѣне. Гладно било, съблазнило се и почнало да ги яде. Внезапно отъ гората изкочилъ вълкъ. Приближилъ магарето. Искалъ да го изяде. Но решилъ понапредъ да се пошегува, та го запиталъ:

— Кѣде е господаря ти? Искамъ да те купя, та да ми каже

колко пари струвашъ.

— Цената ми той е записалъ на копитата, — отвърнало магарето. — Мина отзадъ и вижъ!

Миналъ той отзадъ, но получилъ такова чифте отъ магарето, че едвамъ се замъкналъ, съ разкървавената си мучуна, въ гѣстата гора.

Димитъръ Огняновъ

Столичниятъ общински лагеръ „Рила“

Разположенъ въ мѣстностьта „Соколецъ“, срѣдъ величествената Рила планина, столичниятъ общински лагеръ „Рила“ всѣко лѣто дава възмож-

ность на около 200 бедни софийски деца да прекаратъ весело и полезно по единъ месецъ на чистъ въздухъ въ приятна другарска срѣда.

плодове така се отнасятъ. Децата следъ като се наядоха, почнаха да се биятъ и да ѝ кършатъ клонитѣ. Дрѣвото сякашъ треперѣше отъ болки и бистри сълзи почнаха да текатъ изъ скършенитѣ му клонки...

Мишо боязливо се доближи до оградата, босъ, съ сухъ коматъ хлѣбъ въ рѣката, той устреми снитѣ си очички къмъ децата. Колко му се искаше да си хапне и той ябълка съ хлѣбъ!

— Моля ви се, дайте ми една ябълчица, — начена Мишо, — само едничка!

Бебо, по-малкиятъ синъ на стопанина, се изсмѣ, а Пепи силно викна: — Просякъ!, — и хвърли камъкъ върху него.

Камъкътъ попадна върху босото краче на Мишо и той заплака. А листата на златната ябълка прошумѣха отъ вѣтра и сякашъ мълѣвѣха:

— Дайте му, деца!... Защо го биете?... Моитѣ плодове

сѣ за всички.

По децата не чуха молбата ѝ. Мишо побѣгна и се прибра у дома си. После показа задъ прозореца разплаканиѣ си очи и ги устреми къмъ златната ябълка.

И на нея все повече и повече ѝ течеха сълзитѣ...

Автомобилътъ избрѣмча и се загуби по прашния пѣтъ.

Тогава Мишо излѣзе. Боязливо отиде до оградата и пакъ загледа златната ябълка. Дрѣвчето сякашъ му шепнѣше:

— Ела, вземи си, детенце... колкото искашъ... давамъ ти, давамъ ти отъ сърдце!

Мишо не изтрая на изкушението. Наведе се и се проврѣ. После съ избликлана радост застана подъ дрѣвчето. И то сякашъ сведе клонитѣ си. Мишо присегна и си откъсна една ябълка. Мушна рѣчица въ джеба на пипитенитѣ си панталони, извади коматъ хлѣбъ и сладко захруска. Колко радост чувствуваше сега това бедно

НАШИ СЪТРУДНИЦИ

Георги Караславовъ

Роденъ е презъ 1904 година въ с. Дебъръ, Борисовградско. Сега живѣе и работи въ София.

Георги Караславовъ е написалъ десетина книги разкази и романи за възрастни, въ които описва живота на българското село. Въ неговитѣ работи проличава любовъ къмъ беднитѣ и онеправданитѣ. За малкитѣ е написалъ нѣколко книги разкази: „Победители“, „Учениѣтѣ мишки“, „Пилето съ златната перушина“ и „Честна дума“, весела история за патилата на четирима пакостници. Наскоро ще излѣзе новата му книга „Чудната свирка“, разкази, съ илюстрации отъ Ал. Жендовъ, издание на „Вестникъ на жената“.

Сътрудникъ е на почти всички детски вестници и списания.

ЕСЕНЪ

Златожълта и печална есенъта се люшна тукъ, лѣстовички, пойни птички отлетѣха пакъ на югъ.

И смѣлчаха се джбрави, и гората онѣмъ, звѣнка пѣсенъ се не чува по заспалото поле.

Само вѣтъръ хладенъ вѣе, влачи тежкитѣ мѣгли, и небето посивѣло съ тъмни облаци покри.

Есенъ, есенъ, златожълта, и печална вечъ цари. Сбогомъ, сбогомъ, свидно лѣто радостъ, пѣсни и игри.

Николай Розалиевъ

Платете си веднага абунаментата, за да получите БЕЗПЛАТНАТА КНИЖКА-ПРЕМИЯ!

дете! А листата на дрѣвчето още по-нѣжно зашумѣха и сълзитѣ изъ скършенитѣ му клонки спрѣха... Но тъкмо що бѣше си натѣпкалъ устата, пазачътъ изкочи предъ него като изъ невидѣлица и силно го плѣсна. Мишо, разтреперанъ, отвори уста за плачъ, а изъ нея падна залъка му, примѣсенъ съ алена кръвь. Той побѣгна къмъ оградата и току що се бѣше свилъ и се гласѣше да излѣзе, пазачътъ го настига и силно го удари по гърба съ дрѣвовата си тояга. Този силенъ ударъ почти изхвърли малкото момче, но панталонкитѣ му се закачиха на бодливата тель, скѣсаха се и издраскаха боситѣ крака.

Като гледаше тази нечовѣшка постѣпка, златната ябълка заплака отъ мъжа и приведе клони.

На другата пролѣтъ тя не се разлисти. Златната ябълка бѣше умрѣла.

Василь Дунавски